

ШУМАДИНЪА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

Овај листъ излази Вторникомъ и Петкомъ. Цена му в годишња безъ завитка 14. цв. а полгод. 7 цв. — са завиткомъ по' цв. на по' год. свупла. Ко жели у Београду да му се носи кући а не у дућанъ или у канцеларију по' цв. на пола год.

ПУТНИЧКА ПИСМА

(Продуженіе.)

Брегъ Риги високъ е преко 5500 стопа одъ морскогъ корита. Нѣговъ връ зове се Кулмъ, гди има една велика гостилница, гди се могу сместити и преноћити више одъ 150 путника — но кадъ смо мы дошли было е веће све пуно, и мы поитамо низъ брдо да бы у другомъ гостилнику уграбили преноћниште. Мало нешто више одъ четврти сата дошли смо у другу гостилницу што се зове Штафель, гди насъ е више одъ 60 путника заедно было. Осимъ те две куће неможе се нигди више на томъ брегу ноћити. Онако уморни сели смо за пуне и окићене астале, и кодъ лепе вечере и гди кое чаше Францускогъ вина, заборавимо брзо на лепый залазакъ сунца. — Та е вечера исто тако весела и лепа была, као што е залазакъ сунца романтичанъ быо. Путници были су помешани, различни народи, изъ целогъ света, различни езици, врева и лупканъ танъира и чаша, трајало е до неко доба ноћи. Многи су отишли раніе да спаваю — но хайделбергски ђаци, у свачему први, ту су последњи устали иза астала. Мы се поделимо по собама, гди смо имали лепе и чисте постелъ — кућа е готово сва дрвена, и бояли смо се сву ноћ да се незапали, ни еданъ не бы се могли избавити, еръ смо тако високо собе имали. Сутра данъ пре излазка сунца на едно по сата, слуге одъ гостилнице, и наше вође зашли су и све насъ избудили. Мы се одма обучемо, и поитамо на брегъ гди смо прошлогъ вечера были, да дочекамо излазакъ сунца. Да ни су съ нама вође ишли е неколико запалѣни буктина носили, не бы могли потрѣтити да изађемо на брегъ, тако е густа магла была — и могли смо маглу рукомъ увати и опипати. Кадъ се попенѣмо на Кулмъ (връ брега) нађемо јоштъ двоинномъ толико путника, гди у ономъ облаку стое, и чекаю да виде излазакъ сунца. И смешно е было видити — гди многи, поредъ свега тога што е магла была; и што сунце јоштъ ніе се почело ни помолати; — отворили дурбилъ, па гледе у маглу.

Мало по мало магле нестане, и више насъ видимо чисто небо са звездама, савъ предѣлъ ниже насъ са своимъ езерима быо е таманъ, и ништа се ніе могло едно одъ другогъ разликовати. Више одъ 300 путника было е — и сви су гледали къ истоку, 5 сатій было е прошло, и на истоку почну се звезде една поедна топити, и бледа прва сѣйноћа на небу, за румени се, и увѣри насъ да е близу сунце; кое се после неколико минута преко брега извала, и све насъ, и савъ просторъ око насъ осія. Са своју кра-

ва света ту насъ е было, и при излазку сунца, свакій е своимъ матерњимъ езыкомъ изражавао свое чуденъ, не-сметрајући да л' га ко годъ разуме. — И кратка врева измешана одъ различны езыка трајла е само неколико тренутака — после тога сви се ућуте — и свакій крозъ очи разговарао се са своимъ чувствама, свакій е повратио се у себе, и погледъ быо е толмачъ души и срцу ове нигда доволно не изтолковане књиге, природе. — Найсмешни е было видити оне путнике, кои су кратковидни и кои немогу ни два корака далеко предъ собомъ стварь какву разпознати, и кои ипакъ гледе са удивленіемъ предъ собомъ пруженый просторъ одъ 50—60 миля; међу нѣма е быо и професоръ Мишелъ, кои треба двоє наочари кадъ оће што да чита, и кои е ипакъ као што намъ после каже набројо 18. езера по долинама, и бреговима, и кое ништа друго ніе было, него мали облаци, и у долинама обіена и разкомадана магла, кое се све белило исто као вода, и кое е оњ у место езера све побројо и у свой дневникъ записао. — Са висине тога брега мы нисмо дуго уживали те лепе околине — еръ после излазка сунца ніе дуго трајало, а магла дође и целу ту красоту, сва брда и долине, све варошице и езера прогута и у свой непрозрачный скутъ завіе. А и пре тога редко смо кои тренутакъ уграбили, да цео просторъ у еданпутъ еднимъ погледомъ прегледамо; ербо мали облаци изподъ насъ летилису, и едне предѣле закланяли, а друге опетъ су намъ откривали — облаци су изподъ насъ тако брзо ишли, да намъ е се чинило да нашъ брегъ на комъ стоимо иде, и многи су осетили несвестъ, и морали су после дужегъ гледаня зажмурити и лећи на землю, и онда све се око нѣи окрећало као да су ціани.

Кадъ обузму облаци и магла и връ брега на комъ смо стаяли, и кадъ сунце, кое е мало пре онако весело изашло, почне се мало по мало съ магломъ борећи се изчезавати, и кадъ намъ кажу кои су вѣшти овимъ краевима, да ћемо бадава чекати да се магла разиђе — онда ми поитамо опетъ у нашу гостилницу, гди смо ноћили — и сви путници, разиђу се на свое квартире — докъ смо дошли до гостилнице были су намъ горнѣ альпине мокре; такова е густа магла была. — Прилично смо озебли, и многи одъ насъ легнемо на ново, у кревете кои јоштъ ни су се были оладили, и тако одспавамо зору.

Пре негъ што самъ почео путовати по Швайцарској а самъ мыслио да путованъ страота скупое стои, али сада видимъ да ништа ніе ни у пола онако скупое као што самъ мыслио. Осимъ за рану и преноћниште, нема се зашто друго да новци троше, — а потребе као рана и квартири свуда су вѣтиніе него у Германіи, и када бы имао

постояно прихода само петъ форинти сребра на данъ, а бы целогъ могъ живота могао овако комотно путовати, и да нигда у едномъ месту две ноћи неноћимъ. Само еданъ примѣръ естинуће да ти наведемъ, па по томе можешъ судити о осталомъ трошку — пре нег' што смо съ берега пошли сели смо да доручкуемо или што по просвѣћени Срби кажу да фруштукуемо. Тай доручакъ бы е овакавъ, кой бы у средъ едне европске велике вароши, найвећой господи могао быти поднешень. Посуће е сво сребрно, и у лепимъ порцуланскимъ ибрицима стаяла е кафе и млеко, све едно до другогъ преко читавогъ астала, шећеръ в такође стаю редомъ, и свакий е узимао, сипао доливао, умакао, шта е хтео и колико е хтео — ту се нѣ давало на комадиће шећера и леба, ни на порціе кафе и млека, него колико можешъ повести — далъ осимъ кафе и млека, было е едно десеть танџира пуни белогъ лепогъ меда — бутеръ и швайцерскій сиръ нећу ти ни споминяти, еръ то никако се са астала и недиже — и јоштъ еданъ чудноватъ обичай при елу има, за когъ ни самъ знао, докъ у Швайцерску нисамъ дошао, а то е што одсеку одъ великогъ швайцерекогъ сира дебелу кришку, па онда по той кришки намажу бутеромъ, па потOME бутеру опетъ помажу медомъ, па онда то загризати, или на мале комадиће себи па ести, неизказано е сладко. И што нигда нисамъ могао помислити да се бутеръ и медъ могу сложити и заедно ести, то сада самъ се, самъ собомъ увѣрио, ербо ништа радіе неедемъ него то трое заедно. То самъ ти я поброю само она ела коя самъ я радо ео, а за друга као за шунке, за пржена и ровита яя, за бивтеке нисамъ хтео ни споминяти, чега е такође, и млоге друге ђаконіе за доста было, и свакий е бирао шта му е срце желило, ео е колико е могао — ми смо читавъ сатъ седили за асталомъ и ели — кадъ поћемо на велико наше чудо за тай фруштукъ нисмо више платили одъ едногъ франка (ни пуни 5 гроша.) — толико обично наплаћуе се доручакъ по целой Швайцерской, па или поеомного као Енглезъ или мало као Холадезъ, еданъ ти е рачунъ.

Садъ — кадъ си ме узбрдо пратио са читанѣмъ, докъ самъ се на тай брегъ попео; треба да ме пратишь и докъ сићемъ низбрдо — природна е стваръ да ћемо брже низбрдо саћи, него што смо се попели.

Мы смо одма после доручка пошли, рано е јоштъ было, и онима, кои су у долини и за тога берега, текъ се онда сунце раћало — мы нисмо слазили на ону страну и онимъ истимъ путемъ, коимъ смо се попели, него са свимъ на другу против-положену страну — магла е се была већъ почела дизати, и за кратко време изаћемо изъ облака на чистину, и видимо предъ собомъ лепо езеро луцернско и Луцернъ и све околине. — Тай брегъ има много траве за пашу, и на нѣму насе обично цело лето преко две хиляде крава и волова, кои за едно са чобанима читаво лето неслазе доле, него у своимъ колебама живе, и музу млеко и праве сиръ — време се было отоплило, и јутренњи ладный воздухъ ублажио се зракомъ сунца. Мы смо весело слазили — све е око насъ, было будно, и све е ишло на свой посао — краве разсѣяне по читавомъ брегу пасле су, и на свакой купивало е звонце са различнимъ гласовима, пастири довивали су се на нѣове невине забаве; по гдикоя птица съ ниже насъ пробала е своя крила и свой гласъ — по гди кое несташно яре скакало е по прѣюши; девойке и жене чисто обучене пролетале су као срне мимо насъ и по-

редъ насъ, и носиле су каблове да музу краве — пастири су певали своимъ особитимъ швайцерскимъ гласомъ, и нѣовъ гласъ слагао се са риканѣмъ неизбровны крива, и са звонцетима — све то заедно саглашавало се, и чинило е едну такву хармонию, какову човекъ неможе саянати — слаће музике за мене нѣ имао Бечъ, Прагъ ни Берлинь — све е то певало, и све е певајући свой посао радило — и кадъ човекъ помисли, да ове срећне сироте богатствомъ, а богаташи задовољствомъ, проводятъ свако јутро тако певајући; кадъ помисли, да све бриге нѣовогъ целогъ живота, кадъ бы се скувиле и метуле на мѣрило, быле бы лакце и манѣ, него бриге одъ едногъ дана, краля Францускогъ или кога другогъ; кадъ човекъ помисли да е и тай алпскій пастирь, после свогъ ручка на зеленой траве према сунцу, исто онако ситъ као богатый Ротшилдъ кадъ устане иза свогъ сваке разкоши пуногъ астала, гди човекъ чимъ седне насити се већъ очима — кадъ помисли човекъ да исто тако најбогатій човекъ еде са едномъ кашникомъ као и овај простой пастирь — кадъ помисли человекъ све то, могао бы се преварити, да остави вароши, да се одрече свега, па да узме пастирскій штапъ и овуда певајући, да проведе свой животъ — али кадъ человекъ опетъ помисли, да и та сама помисао, и сви степени и стана човечіе среће, и перереће, радости и жалости, спокойства и бриге, богатства и сиромашства нису ништа. — И све што си у целомъ своемъ животу изкусио, видио, читао или чуо — све то или сабрао или одузео, или умложио или разделіо, увекъ и у свако доба бы ће ти производъ *велико ништа*; само ако будешъ попео твоє мысли на ону точку, съ кое можешъ надмашити све ове ствари, кое само за обичне, люде существуютъ. Славный филозофъ Гробъ, найвећій е temelъ те филозофичне системе: — кадъ и то съ те друге стране помисли, онда остае при ономе при чему се нашао — живи у оногъ стану укомъ се нашао.

Идући низъ брдо одмарали смо се више пута, и што смо ниже слазили, све е већа врућина настаяла — и тако за три сата саћемо на дно берега — на десну страну увратимо се те видимо селце Киснахтъ гди е живіо Геслеръ, онај дана швайцереке, кога е недалеко одатле, на едномъ узаномъ путу Тель своіомъ стреломъ убіо. По томъ пошто смо крозь еданъ камени сводъ као крозь капию прошли, доћемо на Луцернско езеро у селце Вегисъ — ту смо причекали паробродъ (дамшифъ) кой е изъ Флиелна ишао, и съ коимъ дошли смо овде у Луцернъ, одкле ти ово дугачко писмо пишемъ. Јоштъ само неколико речи о Луцерну да рекнемъ, па ћу онда завршити ово мое безкрајно писмо. — Луцернъ е прилично велика и стара варошь — има око 9 хил. душа; лежи на дну езера, крозь кога река Раисъ тече, и изтичући изъ езера, дели варошь на две поле — преко те реке има више мостова, одъ кои еданъ е преко хиляду стопа дугачакъ быо, и то све были су сасвимъ дрвени, и одозго покривени — изнутра били су моловани светци и нѣова мученія, кое за гледанѣ нѣ пріятно ни лепо. Ова е варошь са свимъ католична — и Луцернъ то е глава езуита у Швайцерской. Овде седи и еданъ папийнъ намѣстникъ кой се обично зове унцугусъ или лунциусъ. — И то ти морамъ напоменути, да е сада овуда између кантона прилично великій раздоръ, и то све сбогъ езуита, и одавде е све то изишло — и овде е нѣово гнѣздо. Мы се чувамо и пазимо на све шта говоримо; ербо као што се говори неће проћи ни десеть дана, па ће букнути међусобни ратъ сбогъ та-

но названогъ Сондербунда — У башти генерала Пѣйфера има еданъ лепъ споменикъ, еданъ лафъ изрезанъ е одъ камена, тай лафъ представлѣнъ е смртно ранѣнъ, и опеть тако ранѣнъ, напрегнуо е се изъ све снаге и заштиѣвава грбъ съ криновима, т. е. грбъ Францускїй кралѣва. — То е подигнутъ споменикъ онымъ швайцерцима, што су у Паризу у првой революціи, изгнули око Тилѣрія, бранећи династію краля Францускогъ противу республиканаца. Тай споменикъ кои е преко 28. стопа дугачакъ, а 18 стопа високъ, гди лафъ представля Швайцерску гарду, а грбъ са криновима кралѣвскїй престолъ, поставлѣнъ е на едномъ лепомъ месту у каменомъ брегу удублѣнъ, изподъ кога су сва имена офицера и солдати написана златнимъ словима кои су изгнули у служби за Францускогъ краля 10. Авг. 1792. год. —

У оружици има старогъ оружя, и неколико лепы стары баряка кое су на биткама у старо доба придобили, међу коима е и еданъ аустрискїй жутый барякъ, што су при побѣди на Семпаху добили — а тако исто и оружѣ овде убиеногъ аустрискогъ Херцога Леополда, една сабля Вилхелма Тела и гди кое друге древности.

Што се тиче лепоте предѣла око Луцерна, доста ће ти бити, да ти неколико Чокеови речи наведемъ, кои вели: Wenn irgendwo die Natur in ihren Landschaftsgebilden mit poetischer, wüthstiger Trunkenheit gearbeitet zu haben scheint, so ist dies in der Nähe von Luzern.“ Истина е — да ако е игди природа, у својой лепоти хтела сама себе да надвиси, то е овде у Луцерну, али нема оне моралне лепоте — езуите помрачуо небо надъ овимъ ледимъ предѣломъ, нема оногъ душевногъ весела и напредка као у Цириху; нема оне слободѣ, нема готово ни едного славногъ човека, чїе бы име ова варошь могла путнику изнети да се пофали, а међу тимъ Цирихъ има на туцета. Одатле можемо видети, да срећа, и напредакъ у просвети у простомъ народу зависи одъ истини а не одъ изопачены вероизповедны основа, и одъ поштѣна и искренности свештѣства.

Овде свршавамъ ово дугачко писмо, и одма ћемо поћи паробродомъ до на врѣ езера, а оданде ћемо се пењати пешке на брегъ Готхардъ и после тога на Фурку кои су два путъ већи и вишиј него што е брегъ Ряги, о комъ самъ ти писао. Сбогомъ! — и прво писмо после овогъ што примишь бы ће ти, писано са врѣа оны снѣжны брегова, што се одавде у облаку едва виде.

М И Р О Ћ И Я.

(Додатакъ къ писмену А.)

Априли е шестый мѣсець године, кадъ бы было ново лето 1. Новембрїа. Люди обично целе године еданъ другогъ вараю, и шалю у обрано грожѣ, али вигда еданъ другомъ некажу. — 1. Априла обично вараю се изъ шале, а целе године вараю се озбилъ, и тако могли бы рећи, да само има еданъ данъ између 365. дана, у кой данъ люди желе само шале ради преварити. У Мирѣји много е ковшта стаяло што нїе истина безда е было Априли, зато сада говорѣни о Априлу да бы оправдали све прошле лагарїе, ставлямо читателѣма све саме истине догађае, за кое можемо добри стаяти, да су истинити, и да нешалъмо наше читателъ у Априлїи — и ево пореду ставлямо домаће и стране новости све одъ првогъ Априлилиліа:

— Една велика штета догодила се, кою неизоставлямо нашимъ читателѣма явити. Познато е свакоме да се у Топчидеру копа каменъ за зиданъ кућа и за калдр-

му, и ради тога было е више одъ сто фатїи изкодано и сложено лепо, но случайно, людїи палећи коровъ по нїмама на ветру, припале и то каменъ, кое е поредъ свега тога што се са сламомъ и зейтиномъ у помоћь притекло, сво изгорело. Јоште незнамо или е запалѣно неотице, или навалице.

— Као изванредно чудо, являмо да е у Палилули едина жена родила седморо деце; како жена, тако и деца о-стали су живи. Она нїе сву децу на еданпутъ за еданъ данъ родила; него е рађала све едно по едно и текъ за 12. година родила е све.

— 14. Фебр. у Мокромъ-лугу отелила е една крава едно теле кое е имало четири ноге а само едну главу — и то теле и данасъ јоште живи.

— Едно надлежателство явля старїой своїой власти да е издало 4 загранична пасоша, и то: три бесплатно а еданъ гратисъ.

— У окружию ужичкомъ у едной малой паланки, јошть мысле люди да е Шумадинка и шумка свеодно — и учредникъ шумадинке имао е честь добити слѣдуюће писмо; кое у изводу овде у неколико речи ставлямо: „— Чуо самъ одъ люди да продаешъ лиепе шумке, и да одъ тебе разносе трговци по свой Србїи, зато, болъ ради шпекулаціе, пиши ми можешъ ти мени едно 50 комада шумки послати а я ћу ти зато у промену послати масла, катрана, ужета, или коже, ако тргуешъ съ кожама. Зато ми одиши брзо, пошто шумке продаешъ на оку или на комаде и я се надамъ да ћемо се погодити — и т. д.“ — Паланку и име овога шпекуланта претайћемо, а место тога ставићемо одговоръ учредника Шумадинке: — „Ваше писмо (т. е. нїе одъ васъ више него само одъ тебе) на дебелой артїи писано, са смоломъ запечаћено, примїо самъ благополучно, и платїо есамъ за нѣга 3 гроша поштарине, кое ме е весма обрадовало. Што ми пишешъ и питаешъ ме за мое шумке: есу ли добре, дебеле и пошто су — я ево ти одговарамъ. Што се тиче шумки нису тако добре, све оне што су болъ и деблѣ были разпродоа самъ, и сада што имамъ остале су мршаве, и я премда самъ радъ да їй што више продамъ, опеть ти саветуемъ да їй некупуешъ, да си се коїомъ срећомъ преклане явио, могао бы те са ледимъ шумкама послужити — али шта ћу ти кадъ си ми сада писао, кадъ е најстрожиіи постъ, и кадъ немогу ни я пробати какве су, а камо ли теби да пошлѣмъ, ерѣ знаешъ да има пословица: ко мрси оће по-па да осече езикъ. Као што ти являмъ, шумке што имамъ божа вера све су мршаве, премда су крмци дебелї; али башъ ако ти е атаръ да нашъ еспапъ менямо, а я ћу ти послати неколико комада, а ты зато нешалъ ми масла, ербо я немогу да га едемъ, и тако немаримъ за нѣга да мрзимъ готово и на оне ков га еду. Немой ми шилати ни катрана, ербо су шумке одъ маћи црне; ни ужета, ербо су добро везае; него пошалъ ми у размену за шумке, коже, па ћу їй съ кожама заедно болъ прода-ти. И то, нешалъ ми ягнїће коже, ерѣ ће помысли-ти кураци да су ягнїдъ па ће повести; а тако исто немой ми шилати курачке коже, ерѣ ће опеть помыслити овчарски пси да е курачъ па ће лаяти: него молимъ те пошалъ ми доста лисичїй кожа, оне су ми сада одъ нај-веће потребе, свуда се траже, најболъ пролазе и скупо се продаю. У осталомъ, ако узимамъ шта јоште наручи-ти я ћу ти одма писати. Есамъ и т. д.

— (Еданъ Учредникъ, и слепацъ Бремїа.) Еданъ Учредникъ седїо е у соби и брово на прсте ербеке списате-лѣ, да яви своимъ читателѣма, у томе неко лупне на

вратима, и слепацъ Бремія уђе у собу. „Добро ютро господине.“ „Дао богъ добро Бремія.“ И онда слепацъ Бремія извади изъ недара едну малу, али у златне корице везану књижицу, и преда учреднику говорећи: „Ево донео самъ вамъ едно мое дѣло „Нову Лиру“ у којој има 54 лепе песнице.“ „Фала Бремія“ одговори учредникъ: „И стани да ти дамъ кои цванцикъ!“ „Боже сахрани“ одговори слепацъ Бремія: „я нећу одъ васъ, ни одъ другій сръбски списателя ни едне паре. И то бы јоштъ лепо было, кадъ бы мы списательи еданъ одъ другогъ јоштъ наплаћивали, я вамъ то мое дѣло покланямъ, и надамъ се да ћете и вы мени ваше књиже безъ плате давати.“ Као што е учреднику было смешно, тако ће можда и многима читательима съ почетка быти смешно, како се слепацъ Бремія упоређуе у сръбске списатель, али кадъ прочитаю далъ видиће, да онъ има право више него и кои другій звати се сръбскимъ списательмъ. Учредникъ прими књижу, замоли слепца Бреміо те седне, а онъ седне према њму, зажмури, и почну се о књижеству разговарати.

Учредникъ: Па колико си ты труковао овы књижица?

Сл. Бремія: Труковао самъ преко три хиляде комада.

Учредникъ: А што ће ти толико кадъ се не може твой књижа продати ни 500 комада я мыслимъ.

Сл. Бремія: Како то? та я мыслимъ да ће јоштъ мало быти, еръ мое прво дѣло „Рану Любичицу“ продао самъ као алву за неколико месеци преко 4 хиляде комада.

Учредникъ: (Зачуди се томе броју, и одъ чуда отвори очи, да види тога првогъ списателя сръбскогъ чія се дѣла по 4 хиляде комада продаю и потомъ опетъ зажмури.) Али вальда сте све дали на вересію и вальда сте покланяли, еръ другіе ніе могуће продати толико.

Сл. Бремія: Боже сахрани, све за готове новце, и едно 30 комада, што самъ лепо везао и по господи разпокланяю, добыо самъ за сваку и одъ свакога по еданъ дукать или по талиръ.

Учредникъ: Живили господинъ Бремія! И право да вамъ кажемъ, я самъ до садъ мыслию, да у сръбскомъ публикуму я више важимъ одъ васъ, али садъ вамъ уступамъ првенство; еръ я што самъ писао съ два ока, према две свеће, кадъ самъ печатао хиляду комада, видіо самъ после да е много, и нисамъ знао кудъ ћу съ њима; за 6 месеци едва самъ продао 600 и за 250 комада приміо самъ новце, а оно друго отишло, кое ако ий видите вы то ћу ий и я видити а са онима остальимъ и садъ греемъ фуруну. — Па самъ далъ чинію као и ты, дао самъ везати у златне корице едно 30 комада, кое самъ по господи раздао, па нису рекли ни фала, а камо ли да пошлю по дукать као тебы. Па тако е са свима нама окатымъ. — Доситей давао е 60 комада своій књижа за мало буренце ракіе. Малетићъ кои е међу нама Србима садъ наибольій стихотворацъ, слабо е што преко 600 комада продао одъ свое „Апотеозе“ коя е у свомъ роду певаня наибольій спѣвъ, па и то више одъ половине лежи по вересіи, па и онъ е исто тако, везао у злато и кадифу неколико комада и покланяю, па нико ніе платіо ни повезъ ни књижу, нити е рекао фала.

Сл. Бремія: То е чудновато! — али може быти вы неумете да пишете оно што нашъ светъ оће и жели.

Учредникъ: Или е то, или што друго — еле я одъ сада како кою књижу печатамъ, я ћу свагда по сто комада манъ печатати. И што ми се чини да е књижа боля, тымъ ћу манъ печатати; а што се мени учини да не вала, тога ћу много печатати, еръ видимъ да сви други држе да е добро — шта е то незнамъ, али то знамъ да кога се списателя највише књижа прода, тай е наибольій списатель у томъ народу, и тако вы сте одъ мене по томе у нашемъ публикуму больи управо трипуста, ербо вы продате вашегъ дѣла 4 хил. лако, а я съ тешкомъ мукомъ едва едну хиляду.

Сл. Бремія: (Устане) башъ ми е жао, што тако наше књижество рђаво напредуе. За садъ немамъ кадъ дуже остати, а кадъ узимамъ времена, доћи ћу да се обширніе о књижевнымъ пословима поразговарамо, и да тражимо гди е тай узрокъ, што остали списательи немогу да продаду баремъ половину књижа као я. Међу тымъ я вамъ савѣтуемъ, немойте никоме давати на вересію, а јоштъ манъ трошити се и везати у лепе корице па покланяти. Сбогомъ оstayте.

Учредникъ: Слуга покоранъ господинъ Бремія — фала на совету-

— (Телеграфична вѣсть) садъ веруемо оно што намъ етимолози, кажу, да е сунце 20 хил. пута веће него земля, и да е 40 хил. пута веће одъ неба, и да е 80 хил. пута веће одъ целогъ створа, ербо 1. Априла еданъ човекъ изъ сунца пао е у велико океанско сувоземно море, и тай е човекъ у соразмѣрности према сунцу тако великій, да му е море едва до колена допрло — онъ кадъ е пао видіо е да се нешто као клада миче на мору, и узме на дланъ, и види много животиня на той справи, и некій димъ, и кадъ е близу уву принео чуо е пуцанъ. — То е была една велика американска галія са 120 топова, и са многомъ войскомъ коя кадъ се видила у рукама тога чудовишта пуцала е изъ топова, но онъ се смеяо.

ДОМАЊЕ НОВОСТИ.

— Изъ Сараева по приватнымъ писмама чуемо, да е познатый трговацъ Тома Радуловићъ са јоштъ неколико Христіяна, што су затворени были, изъ апса ослобођени, и кућама пуштени.

— Г. Павле Јовановићъ чизмарскій майсторъ ступивши у сажителство сръбско поклонію е 1 #. пец. на шпиталь београдски.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Изъ Париза являю, да е совѣтъ одобрио президенту 12. миліона франака годишнѣ плате, а покрай тога и уживанъ круновны палата заедно са шумама.

— Изъ Беча пишу: налазимо се у неприятномъ положеню, да морамо обявити смртъ предсѣдателя министерства кнеза Феликса Шварценберга, кои е одъ удара преминуо. Якій руководитель споляшнѣи отношеня Австріе сметенъ е и пресеченъ смрћу у важнимъ званичнимъ пословима своимъ. Како смо овај часъ дознали, обтерећенъ е са одправляемъ споляшнѣи послова Графъ Буоль Шауенштаинъ.

Изъ Триеста являю, да е Францускій посланикъ при отоманской порти, Лавалетъ, изъ Цариграда тамо приспѣо.

— Аустрискій вице-конзулъ у Ерусалиму Пуцманъ, постао е конзуломъ, еръ е Аустриско правителство решило, да место вице-конзулата, дѣйствителный конзулатъ у Ерусалиму има.

— При отварању законодателногъ тѣла у Паризу, примлѣнъ е президентъ са усхиѣнѣмъ. У слову свомъ говорио е о угодномъ политичномъ положенію уобште, пробитачномъ станію финансиѣ, и пріятельскомъ отношенію спрѣу заграничны сила. Кадъ небы нѣгово основоположенъ было, да све за Французе ради, а ништа за себе, то бы онъ лако већу власть на себе узети могао, али то неће чинити, ако партаѣ землю неузнемире, или ако се обшта народня желя зато неизрази.

— У Бечу ніе више слободно обявљивати, кадъ кога тѣлесно казне. Дакле то се чини у тайности али кадъ бы то тако тайно могло бити, да и они неосете, кои трпе.

— У Швабской, гди су быле укнунте батине, искали су да ѿ опетъ уведу. Камера се склонила, и одобрила просителю место стотине само петдесетъ штапова. Овай е быо задоволянъ и обећао е, да ће и одъ те суме точанъ рачунъ дати, и ако му коя претече, да ће имъ вратити.

— Овогъ пролећа быћеду велика воена упражненія у Польской, гди ће присуствовати и нѣгово величество царъ Никола.

— Послали су краю Денемарскомъ еданъ екземпляръ песама Бана Ђлачића, а онъ е зато приложію на инвалиднъ фондъ Ђлачића, 10 Фридрихдора (еданъ Фридрихдоръ има одъ прилике 11 ф. сребра, дакле 110 ф. ср.)

Огласи.

(16) (1—3)
Чиновници окружіа пожаревачкогъ ступивши пре краткогъ времена у погодбу са Алексомъ Јовановићемъ, шнайдеромъ Аустриско-Бело-Цркванске регемента да имъ по постовној уредби униформе и све остале овой принадлежеће потребе набави, — такове су одъ нѣга већ добили. Па како су исте альбине у Бечу правлѣне чега ради е майсторъ Алекса нарочито тамо ишао, и како су одъ ѣине матеріе и вѣшто скровне безъ да се и найманъ примѣчаніе сверху нѣи учинити може, и како су спрема красоте и важности нѣине за доста еѣтину цену начинѣне, то не само што се поменутомъ Алекси као почитанія достойномъ майстору овимъ благодарностъ изявлюе, него се сваки чиновникъ отечества нашегъ коме е нужно униформу имати, уверава, да му истый майсторъ Алекса узевши само меру, за найкраће време изъ Беча добавити може целу униформу доста умѣреномъ ценомъ, почемъ е онъ нарочито тога ради контрактъ у Бечу заключіо, по коме се на найбржу руку ма колико было униформи добити може.

Ко дакле оће нека се поради овога обрати на писара окружногъ пожарев. суда Каракостића, преко кога ће моћи майсторъ Алексу за у Пожаревацъ добавити, и съ нѣиме се погодбе ради састати.

У Пожаревцу.

(17) (1—3)
Мою кућу (купљѣну одъ Панте Х. Стоила) на Сави до Сава-капіе, желимъ дати подъ кирію. Она има на горњѣмъ бою 3. собе съ куйномъ, шпайзомъ и едномъ диваномъ на сокакъ, и дугачакъ ходникъ — у истомъ реду изъ авліе има 2 простране собе са оцакліомъ сарачаномъ и куйномъ. Изподъ куће пакъ има 2 велике магазе за тежакъ еспапъ. У авліи, коя е доволно пространа, има опетъ една мала кућа са 2 собе, куйномъ еднимъ каменымъ подрумомъ, и шталомъ за 4 коња, заедно са сѣнякомъ. Ко жели све то заедно, или понаособъ одъ Ђурђева дне или јоштъ раніе, подъ кирію узети — нека ми се ради погодбе благовремено пријави.

Јованъ Божићъ,
Касиръ камарашіе Београдске.

(18) (2—3)
Кућу брата мога съ 4 собе, куйномъ, подрумомъ и баштомъ на Врачару спрема баште Г. Шафарика даемъ подъ кирію, кому е дакле квартиръ потребанъ нека се мени или Г. поручику I. роте II. баталіона Б. Прокићу ради цене и вићѣна квартира јави.

Ђфремъ Павловићъ, калфа Г. М. Карастояновића
У зданію подъ Ђленомъ.

(19) (2—3)
Едну кућу, са две собе, едномъ великомъ куйномъ — съ плацемъ 12 фати ширине на лицу; а у дужину више одъ 20 фатій, и коя кућа лежи у Циганской мали, изподъ общтинске шупе, до чесме: ко жели купити нека се ниже подписаномъ изволи као тугору тогъ иманя ради погодбе пријавити — цена ће бити умерена.

Петаръ Јовановићъ.

(20) (1—3)
Ко има волю дућане и квартире куће мое у Савамали, ниже Тоскине куће, близу мале пјаче, на ћошку налазеће се подъ цимеромъ — „Кралъвића Марка“ —, одъ Ђурђева дна тек. год. све заедно, или понаособъ, за 6. месеци или и на дуже време, подъ кирію узети; као и ко бы желіо купити кућу мою на врачару налазећу се до куће ГГ. браће Јукића са шупомъ и шталомъ у Авліи и са пространомъ баштомъ, у кою су три плаца заузета и коя е воћемъ и лозама засађена —, нека се изволи мени ради погодбе пријавити.

Сима Весовићъ,
Стол. Совѣта.

(21) (2—3)
Ниже подписаный препоручуе се нубликуму са колачима и посластицама одъ сваке руке, и у свако доба фришко начинѣни. Седи у пиварскомъ главномъ сокаку спрема купалишту.

Васа Тенъковићъ.

(23) (2—3)

„НОВА ЛИРА.“

54. песме скупљѣне и печатане слепцемъ Ђреміомъ Обр. Караѣићемъ могу се добити по 2 гр. у књижарн Г. М. Поповића, Возаровића; и кодъ Г. Милутина Радовановића, и на Терезіама кодъ Тричка бакалина.